

Biroul permanent al Senatului

Sed. 221 / 12 Ma 2022

Biroul permanent al Senatului

L. 329 / 23.05.2022

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru instituirea Zilei Memoriale a Holodomorului

Analizând **propunerea legislativă pentru instituirea Zilei Memoriale a Holodomorului** (b221/11.04.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/2011/19.04.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D469/20.04.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată, și al art.33 alin.(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere are ca obiect instituirea Zilei Memoriale a Holodomorului, în a patra sâmbătă a lunii noiembrie a fiecărui an.

Potrivit *Expunerii de motive*, în argumentarea propunerii legislative se precizează că, „La 28 noiembrie 2006, Parlamentul Ucrainei a aprobat o rezoluție care afirmă că foametea forțată din perioada sovietică a fost un act de genocid împotriva poporului ucrainean. Alte 24 de state au recunoscut că foametea din 1932-1933 a fost un act de genocid.

O declarație comună a ONU din 2003 a definit foametea ca rezultat al politicilor și acțiunilor „crude” care au dus la moartea a milioane de oameni. La 23 octombrie 2008, Parlamentul European a adoptat o rezoluție prin care a recunoscut Holodomorul ca fiind o crimă împotriva umanității.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Întrucât propunerea legislativă are implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituția României, republicată.

Totodată, în considerarea dispozițiilor art.15 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată, fiind vorba de o inițiativă a cărei adoptare poate atrage majorarea cheltuielilor bugetare, inițiatorii trebuie să prezinte fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens, precizăm că, prin Decizia nr.331/2019, Curtea Constituțională a reținut că, *„lipsind fișa financiară (inițială și reactualizată) nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală ”*.

4. Referitor la recunoașterea la nivel mondial a Holodomorului, menționăm cu titlu de exemplu *Rezoluția Parlamentului European* din 23 octombrie 2008 privind comemorarea Holodomorului, foametea artificială din Ucraina (1932–1933), *Rezoluție UNESCO* privind comemorarea victimelor Marii Foamete (Holodomor) din Ucraina, adoptată pe baza raportului Comisiei prx la a 19-a ședință plenară, la 1 noiembrie 2007, *Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei* 1723 (2010) „Comemorarea victimelor Marii Foamete (Holodomor) din fosta URSS”, 28 aprilie 2010, *Declarația comună a statelor participante la OSCE* cu ocazia celei de-a 75-a aniversări a Holodomorului din 1932 și 1933 în Ucraina (Madrid, 30 noiembrie 2007).

5. La textul propus pentru **art.1**, pentru rigoarea redactării, recomandăm ca sintagma „se comemorează în fiecare an în a patra sâmbătă a lunii noiembrie” să fie redată sub forma „se comemorează în a patra sâmbătă a lunii noiembrie a fiecărui an”.

6. La textul propus pentru **art.2**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, propunem reformularea sintagmei „provocând astfel cu bună știință câteva milioane de morți”, astfel: „provocând moartea a milioane de oameni”.

7. Semnalăm că potrivit art. 6 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă.

Astfel, la **art.3 alin.(1) și (2)**, formulări precum: „*Autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și organizațiile neguvernamentale pot organiza evenimente și activități publice*” sau „*Autoritățile administrației publice centrale și locale pot contribui la organizarea evenimentelor și activităților publice ... prin acordarea de sprijin logistic și/sau alocarea de fonduri*” nu au caracter imperativ și nu instituie obligații în sarcina autorităților administrației publice centrale sau locale sau a altor subiecți de drept, fiind redactate sub forma unor recomandări, rămânând la aprecierea entităților anterior menționate în ce măsură vor pune în aplicare dispozițiile preconizate.

Așadar, deși se intenționează stabilirea cadrului normativ în care autoritățile publice și alți subiecți de drept pot acționa, textul de lege instituie doar o **posibilitate**, lăsând la alegerea autorităților publice respective dacă să organizeze/sprijine desfășurarea manifestărilor respective. Astfel, având în vedere caracterul de recomandare al acestor dispoziții, sunt încălcate prevederile art.8 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora, prin modul de exprimare, actul normativ trebuie să asigure dispozițiilor sale un **caracter obligatoriu**.

Pe cale de consecință, propunem reformularea, în mod corespunzător a acestor norme.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr.532/11.05.2022